

**Miljøgodkendelse
tillæg nr. 1**

**Solbakken Økologi
Træhedevej 11
6500 Vojens**

Jf. § 16 a stk. 4 i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv.
(LBK nr. 520 af 01/05/2019)

18. september 2020
Sags nr.: 19/40297
Haderslev Kommune

Datablad

Kontaktoplysninger	
Ansøgers navn og adresse	Solbakken Økologi v) Thorbjørn Sørensen Friskjærvej 6 6535 Branderup Mobil: 21653647 E-mail: tb@friskaer.dk
Ansøgers CVR	Cvr-nr. 14569871 P-nr 1000765539
Ansøgers CHR	49375
Kontaktperson	Thorbjørn Sørensen
Ansøgers konsulent	Landboforening Syd Ulla Refshammer Pallesen Tlf.nr.: 61558262 E-mail: upa@landbosyd.dk
Ejer	Thorbjørn Sørensen
Ejendom	Solbakken Økologi
Ejendommens adresse	Træhedevej 11 6500 Vojens
Ejendomsnummer	5100022278
Matr. nr.	Matr. nr. 49 Strandelhjørn, Bevtoft samt Matrikel: 353b - Strandelhjørn, Bevtoft Matrikel: 459 - Strandelhjørn, Bevtoft Matrikel: 460 - Strandelhjørn, Bevtoft
Tilsynsmyndighed	Haderslev Kommune
Journal nr.	19/40297
Ansøgnings-id	Skemanr. 212476 version 2

Indholdsfortegnelse

Baggrund.....	4
Ikke-teknisk resume	4
A. Afgørelse.....	6
§ 16 a tillæg til miljøgodkendelse	6
B. Vilkår for husdyrbruget.....	7
<i>Generelle vilkår.....</i>	<i>7</i>
<i>Vilkår vedrørende anlægget.....</i>	<i>7</i>
C. Offentlighed og klagevejledning.....	8
Orientering af naboer om ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse.....	8
Høring af parter om udkastet til tillæg til miljøgodkendelse.....	8
Klagevejledning og offentliggørelse af tillægget.....	8
Underretning.....	9
D. Ansøgers beskrivelse og kommunens vurderinger	10
Generelt.....	10
Staldanlæg og sohytter.....	10
Husdyrbrugets lokalisering - afstandskrav	10
Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold	11
Produktionsareal.....	11
Husdyrgødning.....	11
Foder	11
BAT – Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi.....	11
Ammoniakemission - Naturvurdering og Bilag IV-arter	12
Lugt.....	13
Jord, grundvand, overfladevand.....	13
Støjkloder og rystelser	13
Støv	13
Fluer og skadedyr.....	13
Transport, til- og frakørsler.....	13
Lys.....	14
Affald	14
Uheld.....	14
Ophør.....	14
Egenkontrol.....	14
Miljøkonsekvensrapport	14
Samlet vurdering	14
Bilag	15
Bilag 1: Lovgrundlag	15
Bilag 2: Situationsplan	2
Bilag 3: 8 folde omfattet af dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjer	3

Baggrund

Thorbjørn Sørensen ansøger om tillæg til den eksisterende § 16 a miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven¹ for at kunne udvide antallet af ikke-faste sohytter på den økologiske ejendom Træhedevej 11, 6500 Vojens.

Ansøgningen om tillæg er indkommet den 19.06.2019 med skemanr. 212476. Husdyrholdet er et sohold med produktion af slagtesvin.

Ejendommen har en § 16 a miljøgodkendelse fra den 30. juli 2018.

Der søges ikke om ændringer i produktionsarealet på 3311 m², som er en klimastald og en slagtesvinestald, begge med verandaarealer udenfor.

Ammoniakemissionen er på 4304 kg NH₃-N. Da emissionen er over 750 kg N, er der krav om overholdelse af BAT-niveauet for ammoniakemission. Der skal ikke indsendes miljøkonsekvensrapport ved ansøgning om tillæg.

Med den nye lovgivning fra 2017 ændres miljøgodkendelser og miljøtilladelser fra at være baseret på antal producerede dyr om året til at være baseret på antal m² produktionsareal samt de ansøgte dyretyper. Det maksimale antal dyr i produktionsarealet er fremover reguleret af de til enhver tid gældende dyrevelfærdsregler og driftsforholdene.

Ikke-fast placerede husdyranlæg med mere end 100 m² hytter på et husdyrbrug er omfattet af lovgivningen om miljøgodkendelse.

Ikke-teknisk resume

Produktion

Ejendommen Træhedevej 11 har et økologisk sohold med produktion af smågrise og opfødning af slagtesvin. Søerne er alle udegående og kommer ikke på stald, men holdes i farehytter på tre af ejendommens fire matrikler. Smågrise og slagtesvin opfedes i de faste staldbygninger på 3311 m² produktionsareal, der er indrettet med delvist fast gulv og tilhørende veranda/udeareal. Det samlede antal årssøer er vil være 50-240.

Miljøgodkendelsen fra 2018 omfatter ca. 120 sohytter på i alt 500 m² på de tre matrikler 49, 353b og 459 Strandehjørn, Bevtoft. Det har vist sig, at dette er for lidt til ejendommens sohold. Der ansøges derfor om godkendelse til at etablere op til 1.500 m² hytter, hvor størrelsen på den enkelte hytte varierer mellem 10 m² og 18 m².

Tillægget til miljøgodkendelsen omfatter:

- 1.500 m² ikke-fast placerede sohytter

Ansøger driver også naboejendommen Træhedevej 9 med sohold på friland. Ansøger har desuden produktion på ejendommen Friskjærvej 6 i Tønder Kommune.

Placering

Sohytterne placeres på det udendørs besætningsområde på matrikel 49, 353b og 459.

Hytterne flyttes mindst en gang om året, og placeringen skal følge reglerne om afstande og optegning samt landbrugets regler om udendørs sohold.

En del af matrikel 49 ligger inde i fortidsmindebeskyttelseszone, og Haderslev Kommune har meddelt dispensation med vilkår til placering af hytter inde i zonen.

Ejendommen er ikke beliggende indenfor områder med væsentlige landskabsinteresser eller med kulturhistoriske værdier, og projektet vurderes ikke at påvirke omgivelserne væsentligt.

¹ Bekendtgørelse nr. 520 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. af 01/05/2019

Natur

Tillægget omfatter kun udendørs ikke-faste hytter, og disse indgår ikke i beregningen af ammoniakemission iht. lovgivningen. Ammoniakdepositionen fra hele ejendommen på naturområder er følgende:

Det nærmeste Kategori 1 område er et overdrev 7,6 km nordøst for ejendommen, hvor beregning af totalammoniakdepositionen viser 0,0 kg NH₃-N. Det nærmeste Kategori 2 område er et overdrev 1,8 km sydøst for ejendommen, som modtager 0,0 kg N. Det nærmeste udpegede Kategori 3 område er en ammoniakfølsom skov 610 m mod sydvest. Skoven modtager 0,2 kg NH₃-N i merdeposition. Den fastlagte depositionsgrænse på 1,0 kg N bliver derved overholdt.

Af øvrige § 3-områder har Haderslev Kommune udpeget en sø 550 m mod nord, som modtager 0,2 kg NH₃-N i merdeposition i forhold til 8 års driften. Det vurderes, at husdyrholdet ikke vil medføre nogen tilstandsændring på søen.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste naturområder eller Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Lugt

Tillægget omfatter kun udendørs ikke-faste hytter, og disse indgår ikke i beregningen af lugt iht. lovgivningen.

Lugtberegningerne er derfor de samme som i hovedgodkendelsen, og ejendommen overholder lugtgenekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkeltboliger. Det vurderes derfor, at disse beboelser ikke vil mærke væsentlige lugtgener.

BAT

Da ammoniakemissionen fra dyreholdet inde i stalden er på 4.304 kg N og dermed over 750 kg, er der krav om overholdelse af BAT-niveauet (bedste tilgængelig teknologi) for ammoniakemission. Der er ikke andre BAT-krav til husdyrholdet.

Øvrigt

Det forventes, at antallet af transporter samt støv, støj, lys og skadedyr ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af omgivelserne og miljøet, når godkendelsens vilkår overholdes.

A. Afgørelse

§ 16 a tillæg til miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Haderslev Kommune tillæg til miljøgodkendelse efter § 16 a stk. 4 i husdyrbrugloven til Træhedevej 11, 6500 Vojens, ved Thorbjørn Sørensen, cvr 14569871, med de stillede vilkår.

Afgørelsen er ikke afhængig af ejendommens ejerforhold, og en eventuel anden ejer er også forpligtet af afgørelsen.

Tillægget til miljøgodkendelsen omfatter:

- 1.500 m² ikke-fast placerede sohytter (erstatte de tidligere 500 m² sohytter)

Situationsplan for ejendommen fremgår af Bilag 2.

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles på de vilkår, der fremgår af kapitel 4.

Hovedgodkendelsen § 16 a fra 30. juli 2018 gælder stadig, bortset fra de vilkår, der bliver erstattet i dette tillæg.

Miljøgodkendelsen gives under forudsætning af, at vilkårene i kapitel 4, og de til enhver tid gældende regler på området overholdes, også selv om reglerne evt. skærpes i forhold til denne godkendelse (se Bilag 1).

Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- Overholder bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniakdeposition på naturområder og for lugt.
- Ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt.
- Ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV.
- Ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier.
- Ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Med denne godkendelse har Haderslev Kommune ikke taget stilling til eventuelle tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning, som for eksempel byggeloven (byggeri og nedrivning), miljøbeskyttelsesloven eller arbejdsmiljøloven, der skal søges separat.

Jævnfør kapitel 16 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der ikke krav om regelmæssig revurdering af § 16 a stk. 1 eller stk. 4 miljøgodkendelser.

Tillæg til miljøgodkendelsen skal være udnyttet senest 6 år efter meddelelsesdatoen dvs. senest 18. september 2026. Hvis godkendelsen derefter ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de pågældende tre år.

Dato for tillægget til miljøgodkendelsen: 18. september 2020.

Med venlig hilsen
Line Olsen
Miljømedarbejder
Miljø, Haderslev Kommune

Journal nr.: 19/40297
Udarbejdet af: Grete Mørch Sørensen, Niras A/S
Kvalitetssikring: Line Olsen, Haderslev Kommune

B. Vilkår for husdyrbruget

Tillægget til godkendelsen gives under forudsætning af, at produktionen opfylder nedenstående vilkår.

Vilkårene herunder drejer sig kun om den ansøgte udvidelse. Vilkår i miljøgodkendelse af 30. juli 2018, som ikke er erstattet i dette tillæg, er fortsat gældende.

Generelle vilkår

1. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af dette tillæg til miljøgodkendelse på ejendommen.

Vilkår vedrørende anlægget

Placering af ikke-faste udendørs sohytter

2. På matriklerne 49, 353b og 459 Strandelhjørn, Bevtoft må der højst være mobile sohytter i brug svarende til samlet set 1500 m². Dette vilkår erstatter vilkår 10 i miljøgodkendelse af 30. juli 2018.
3. Hytterne kan have forskellig størrelse og må max. være på 18 m² pr. hytte.
4. Hytterne skal fremstå i sædvanlige byggematerialer og må ikke lakeres med reflekterende materiale. Dette vilkår erstatter vilkår 12 i miljøgodkendelse af 30. juli 2018
5. Ved tilsyn skal kommunen have adgang til relevant dokumentation for overholdelse af vilkårene, såsom:
 - En årlig opgørelse af det samlede areal af hytterne, fordelt på størrelser og antal af hver størrelse.
 - Tegning af placering af hytterne.
 - Redegørelse for, hvornår hytterne flyttes og hvorhen.

C. Offentlighed og klagevejledning

Orientering af naboer om ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse

Matrikulære naboer til ejendommen blev orienteret om ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse sammen med høringen af udkastet. Ansøgningen var oprindeligt sendt til orientering 27. februar 2020, men denne orientering var fejlbehæftet, og derfor foretages orienteringen igen sammen med høringen af udkastet. Der er ligesom med høringen en frist på 2 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom ingen bemærkninger. Ingen har ønsket udkastet til afgørelsen tilsendt.

Høring af parter om udkastet til tillæg til miljøgodkendelse

Udkast til tillægget til miljøgodkendelse blev den 27-08-2020 udsendt i partshøring.

Udkast til tillægget til miljøgodkendelse blev sendt til dem, som har anmodet herom, og sendt til naboer og andre berørte med oplysning om en frist på 14 dage til at kommentere udkastet jf. forvaltningslovens²

Haderslev Kommune har vurderet, at parter i denne sag er ansøger og ejer selv, andre berørte myndigheder, og eventuelle nabobeboelser, som ligger indenfor lugtkonsekvenszonen på 920 meter, samt ejere af de ejendomme, som matrikulært støder op til ejendommen, hvor husdyrbrugets anlæg er placeret.

Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

Klagevejledning og offentliggørelse af tillægget

Tillæg til miljøgodkendelsen af husdyrbruget Træhedevej 11, 6500 Vojens, i henhold til § 16a stk. 4 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, vil blive offentliggjort den 18. september 2020 på hjemmesiden Digital MiljøAdministration, dma.mst.dk. Du skal søge på adressen under offentliggørelser.

Der kan klages over de nye vilkår i afsnit 4, men ikke over de eksisterende vilkår fra hovedgodkendelsen af 30. juli 2018. Klagefristen er fire uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være modtaget senest **fredag 16. oktober 2020**. Ansøger vil ved klagefristens udløb få besked, om kommunen har modtaget klager.

Det er muligt for enhver med individuel væsentlig interesse i en sag at påklage afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af Nævnenes Hus på hjemmesiden www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på borger.dk og virk.dk. Du logger på med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune. Kommunen sender klagen videre til nævnet.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Klager betaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger og organisationer.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage over miljøgodkendelsen har som udgangspunkt ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 stk. 1 i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning (Husdyrbrugloven). Udnyttelse af miljøgodkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, der er fastsat i denne godkendelse. Udnyttelsen af miljøgodkendelsen

² Jf. § 19 i Forvaltningsloven. LBK nr. 433 af 22/04/2014

sker på eget ansvar, idet Miljø- og Fødevareklagenævnet i tilfælde af klage kan ændre eller ophæve en miljøgodkendelse.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrgodkendelsesloven. Ønskes afgørelsens gyldighed afprøvet ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter miljøgodkendelsen er offentliggjort eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter at den endelige administrative afgørelse foreligger.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der i medfør af Offentlighedslovens § 7³ er mulighed for aktindsigt i sagen. Tidspunktet for eventuelt gennemsyn af sagen kan aftales telefonisk med Haderslev Kommune på 74 34 21 45.

Haderslev Kommune skal ifølge Databeskyttelsesloven⁴ gøre opmærksom på, at henvendelser og øvrige oplysninger i sagen bliver journaliseret hos kommunen.

Underretning

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Ansøger Thorbjørn Sørensen
e-mail: tb@friskaer.dk
- Ansøgers konsulent: Landboforening Syd v) Ulla Refshammer Pallesen
e-mail: upa@landbosyd.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dn-haderslevsager@dn.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistræde 22, 3. forh. 1208 København K
e-mail: info@rgo.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding
e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V
e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalfd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: bent.karlsson1@outlook.dk
- Lokalfd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive
e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

³ Offentlighedsloven. Lov om offentlighed i forvaltningen - [LOV nr. 606 af 12/06/2013](#).

⁴ Databeskyttelseslov - LOV nr. 410 af 27/04/2017

D. Ansøgers beskrivelse og kommunens vurderinger

Ansøgers beskrivelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i miljøgodkendelsen.

Beskrivelse af forholdene fremgår af ansøgningen og ved supplerende oplysninger fra ansøger.

Kommunens vurderinger foretages på baggrund af Haderslev Kommunes oplysninger om natur- og miljøforhold i området, og på områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget.

Vurderingerne skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, der fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

Generelt

Haderslev Kommunes vurdering

Dette tillæg til miljøgodkendelse omfatter udelukkende anlægget på adressen Træhedevej 11, 6500 Vojens.

Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, som er ansvarlig for at overholde godkendelsens vilkår. På afgørelsestidspunktet er det Thorbjørn Sørensen, som er ansvarlig for driften.

For at sikre, at godkendelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der vilkår om, at godkendelsen skal foreligge på ejendommen.

Staldanlæg og sohytter

Haderslev Kommunes vurdering

De ikke-faste (mobile) hytter udgør en del af husdyrbruget, idet der udover hytterne også er faste staldanlæg på over 100 m². Da hytternes samlede areal bliver over 100 m², skal de dermed også vurderes i forhold til godkendelsesbekendtgørelsens § 34, og eventuelle vilkår stilles i denne godkendelse.

Tillægget til miljøgodkendelsen omfatter:

- 1.500 m² ikke-fast placerede sohytter

Hytterne indgår ikke i produktionsarealet på ejendommen, men skal i stedet flyttes mindst hver 12. måned i henhold til § 10 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Hytterne bliver af varierende størrelse. Udseendet bliver som beskrevet i den tidligere godkendelse: rundbuehytter fra Salling-Hytten Aps på 18 m² i galvaniseret stål ca. 1,8 m høje, samt mindre A-hytter på 4,1 m². Af hensyn til dyrevelfærd kalkes hytterne om sommeren med en slags drivhuskalk, for at nedbringe temperaturen i hytterne. Hytterne vil derfor fremstå grå/hvide om sommeren.

Foldarealer, der har været benyttet til fritgående søer det ene år, vil det næste år blive dyrket med en kornafgrøde, så næringsstoffer afsat af søerne og smågrisene ind til 15 kg optages af planterne.

Husdyrbrugets lokalisering - afstandskrav

Haderslev Kommunes vurdering

Ejendommen ligger i landzone.

Tillægget her drejer sig om flytbare sohytter, som skal flyttes mindst en gang hvert år, og det kan derfor ikke på forhånd vurderes, om de overholder afstandskravene.

Lokalisering af disse ikke-fastplacerede husdyranlæg skal følge husdyrbruglovens afstandskrav, med de ændringer, der fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen. Hytterne skal overholde reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 5 og 6 om afstande, § 7 om folde og trug og § 10 om flytning af hytterne, samt reglerne i Landbrugets Byggeblad om udendørs sohold (nr. 95.03-02 fra dec. 2014) vedrørende indretning af hytterne.

Der bliver stillet egenkontrolvilkår om optegning af hytternes placeringer og flytninger. Overholdelse af reglerne kontrolleres ved kommunens tilsyn.

Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold

Haderslev Kommunes vurdering

Udvidelse af arealet med sohytter og dermed også udvidelse af antallet af hytter vurderes at kunne medføre forøget forurening eller anden påvirkning på miljøet. Her vurderes det, at den synsmæssige påvirkning af landskabet vil blive ændret, når antallet af hytter øges fra 30-100 til 90-300, afhængigt af størrelsen af den enkelte hytte (5 til 18 m²).

Ejendommen er ikke beliggende indenfor udpegnings af væsentlige landskabsinteresser i Kommuneplan 2017. Ejendommen er beliggende indenfor landskabskarakterområde 12 – Gelså Hedeslette. Den landbrugsmæssige anvendelse er meget dominerende i karakterområdet, og markstrukturerne er som mange andre steder påvirket af sammenlægninger til større enheder. Styrede, lige hegn skaber opdyrkede lineære landskabsrum. På tværs af bevoksningen løber kanaler og vandløb. Området har væsentligt teknisk præg. Området er som helhed forholdsvis robust på grund af den store skala og de tydelige geologiske træk.

Haderslev Kommune vurderer, at hytterne med en højde på max 2,5 m ikke vil påvirke synsindtrykket af omkringliggende naturelementer. Der stilles vilkår om, at hytterne skal placeres i enkle mønstre, så marken selv fremstår med et roligt synsindtryk. Projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanen.

I miljøgodkendelsen på Træhedevej 11 fra 2018 er der stillet vilkår til udseende af de mobile hytter, idet miljøgodkendelsen skal indbefatte "landzonetilladelsen" fra tidligere lovgivning. Det vurderes, at hytterne herved falder bedst muligt ind i landskabet, og vilkårene videreføres i dette tillæg.

Der er vilkår om hytternes placering, størrelse og udformning.

En del af ejendommens udendørs areal ligger indenfor beskyttelseslinjerne for to fortidsminder. Ansøger har søgt og opnået dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjerne den 12. marts 2019. Dispensationen er givet på betingelse af en række vilkår. De vilkår, der angår placering af hytterne indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjerne, er gentaget i denne miljøgodkendelse, da vilkårene vurderes at være tæt forbundet med hinanden.

Fortidsmindebeskyttelseslinjerne ses på Bilag 3.

Produktionsareal

Haderslev Kommunes vurdering

Produktionsarealet og gødningsopbevaringsarealet har indflydelse på miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt. I henhold til husdyrlovgivningen udgør de mobile anlæg ikke produktionsarealer, og gødningsopbevaringen ændres ikke. Produktionsarealet ses i hovedgodkendelsen, og vilkårene videreføres.

Husdyrgødning

Haderslev Kommunes vurdering

Håndtering af husdyrgødning ændres ikke i forhold til hovedgodkendelsen fra 2018, og der stilles ikke nye vilkår. Mængden af dybstrøelse vil formentlig øges.

Vilkårene om opbevaring af gylle samt om dybstrøelse og placering af markstakke fortsætter.

Foder

Haderslev Kommunes vurdering

Fodring og opbevaring af foder ændres ikke i forhold til hovedgodkendelsen fra 2018, og der stilles ikke vilkår i forbindelse med fodring.

BAT – Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi

Haderslev Kommunes vurdering

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på 4.305 kg NH₃-N/år. Da ammoniakemissionen er over 750 NH₃-N/år, skal BAT-niveauet overholdes.

For økologisk produktion er BAT-kravet lig med den faktiske beregnede emission, der fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 3 tabel 1, bortset fra slagtesvin, hvor der beregnes en max-værdi (Bilag 3 tabel 4).

Beregningen er ikke ændret, og vurderingen fremgår af hovedgodkendelsen.

Der stilles ikke andre krav om anvendelsen af BAT.

Ammoniakemission - Naturvurdering og Bilag IV-arter

Haderslev Kommunes vurdering

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på 4.304 kg NH₃-N årligt.

I henhold til husdyrlovgivningen skal der ikke beregnes ammoniakemission fra ikke-fastplacerede husdyranlæg. Ammoniakemissionen er derfor den samme som i hovedgodkendelsen fra 2018.

Ammoniakdepositionen på de relevante naturpunkter er dog en smule anderledes, idet udpegningen af ammoniakfølsomme habitatområder og af ammoniakfølsom skov er blevet ændret siden da. Ændringerne betyder, at det nærmeste kategori 1 punkt nu ligger 7,7 km fra ejendommen mod tidligere 8,5 km. Desuden er de fire tidligere "ammoniakfølsom skov" områder udgået af udpegningen, og den nærmeste skov ligger nu længere væk end før.

Haderslev Kommune har udvalgt følgende naturpunkter som de mest betydende:

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i>				
Overdrev (Pamhule Skov og Stevning Dam)	7,7 km NØ	0,0	0,0	0,0
<i>Kategori 2</i>				
Overdrev	1,7 km SØ	0,0	0,0	0,0
<i>Kategori 3</i>				
Ammoniakfølsom skov Tilgroet lysåben	610 m SV	0,0	0,2	0,5
<i>Øvrig § 3</i>				
§ 3 sø	550 m N	0,0	0,2	0,5

Naturvurdering - Resumé

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det nye skov-punkt og et nyt sø-punkt medfører en merdeposition på + 0,2 kg N/ha/år **i forhold til 8 års driften**. Det vurderes, at merdeposition på under 1,0 kg N ikke vil forårsage tilstandsændring på de to naturområder. Naturvurderingen i øvrigt er den samme som i hovedgodkendelsen.

Konklusionen på kommunens naturvurdering er:

- Tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes ikke at ville ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Træhedevej 11.

- Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.
- Der stilles på den baggrund ingen skærpende vilkår.

Lugt

Haderslev Kommunes vurdering

Tillægget omfatter kun udendørs ikke-faste husdyranlæg, og disse indgår ikke i beregningen af lugt iht. lovgivningen.

Lugtberegningerne er således de samme som i hovedgodkendelsen, og ejendommen overholder lugtgenekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkeltboliger. Det vurderes derfor, at disse beboelser ikke vil mærke væsentlige lugtgener.

Vurdering i øvrigt og vilkår er ligesom i hovedgodkendelsen.

Jord, grundvand, overfladevand

Haderslev Kommunes vurdering

Udvidelse af mængden af ikke-faste sohytter ændrer ikke påvirkningen af omgivelserne vedrørende jord, grundvand og overfladevand.

Vurdering og vilkår er derfor ligesom i hovedgodkendelsen.

Støjkluder og rystelser

Haderslev Kommunes vurdering

Udvidelse af mængden af ikke-faste sohytter ændrer ikke påvirkningen af omgivelserne vedrørende støj og rystelser.

Vurdering og vilkår er derfor ligesom i hovedgodkendelsen.

Støv

Haderslev Kommunes vurdering

Udvidelse af mængden af ikke-faste sohytter ændrer ikke påvirkningen af omgivelserne vedrørende støv.

Vurdering og vilkår er derfor ligesom i hovedgodkendelsen.

Fluer og skadedyr

Haderslev Kommunes vurdering

Udvidelse af mængden af ikke-faste sohytter vil øge mængden af dybstrøelse og dermed også øge risikoen for gener fra fluer.

Kommunen vurderer, at vilkårene i hovedgodkendelsen skal videreføres. Henvisningen til retningslinjer for bekæmpelse fra Skadedyrlaboratoriet, Århus Universitet, Institut for Agroøkologi er dog blevet ændret til <http://agro.au.dk/myndighedsraadgivning/>

Transport, til- og frakørsler

Haderslev Kommunes vurdering

Udvidelse af mængden af ikke-faste sohytter vil formodentlig øge de interne transporter på ejendommens matrikler, men ikke transporterne ud på offentlig vej i væsentlig størrelse.

Eventuelle støjgener fra transport på ejendommen er omfattet af støjvilkårene i hovedgodkendelsen, og det vurderes, at støjvilkårene ved naboer vil blive overholdt. Kommunen vurderer på baggrund af husdyrbrugets lokalisering, at transporter ikke vil være til væsentlig gene for beboerne i området, og der stilles ingen særlige vilkår i forhold til transport.

Lys

Haderslev Kommunes vurdering

Udvidelse af mængden af ikke-faste sohytter ændrer ikke påvirkningen af omgivelserne vedrørende lys.

Vurdering og vilkår er derfor ligesom i hovedgodkendelsen.

Affald

Haderslev Kommunes vurdering

Udvidelse af mængden af ikke-faste sohytter ændrer ikke påvirkningen af omgivelserne vedrørende affald.

Vurderingen er derfor ligesom i hovedgodkendelsen, og der stilles ikke vilkår, da opbevaring og bortskaffelse af affald skal ske i overensstemmelse med Haderslev Kommunes Regulativ for Erhvervsaffald.

Uheld

Haderslev Kommunes vurdering

Udvidelse af mængden af ikke-faste sohytter vurderes ikke at ændre påvirkningen af omgivelserne vedrørende uheld.

Vurderingen er derfor ligesom i hovedgodkendelsen, og der stilles de samme vilkår om beredskabsplan.

Ophør

Haderslev Kommunes vurdering

Udvidelse af mængden af ikke-faste sohytter ændrer ikke forholdene vedrørende ophør.

Vurdering og vilkår er derfor ligesom i hovedgodkendelsen.

Egenkontrol

Haderslev Kommunes vurdering

Det eksisterende vilkår i hovedgodkendelsen om egenkontrol videreføres. Desuden indsættes nogle vilkår om dokumentation for overholdelse af vilkårene om placering af sohytterne.

Vilkårene i denne godkendelse vil løbende blive gennemgået af tilsynsmyndigheden (kommunen) sammen med driftsherren ved miljøtilsyn.

Miljøkonsekvensrapport

Der skal ikke indsendes miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tillæg.

Samlet vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at der kan meddeles tillæg til miljøgodkendelsen til det ansøgte, da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Driften af det ansøgte husdyrbrug ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag

Bilag 1: Lovgrundlag

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af landbrugsejendommen og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen skal være kendte og skal følges af husdyrbruget.

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger, som følger af Miljøstyrelsens love, bekendtgørelser med tilhørende vejledninger og orienteringer:

- Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. [LBK nr. 520 af 01/05/2019](#) (Husdyrbrugsloven).
- Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug bek. [nr.1261 af 29/11/2019](#) (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder

Udover vilkårene i denne miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt de til enhver tid gældende bestemmelser i gældende love og bekendtgørelser. Nedenstående liste giver et overblik over gældende lovgivning på afgørelses-tidspunktet, samt relevante regulativer og planer, som husdyrbruget endvidere er underlagt. Populærtitler der anvendes i miljøgodkendelsen er angivet i parentes.

- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse - [LBK nr. 1218 af 25/11/2019](#) (Miljøbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse - [LBK nr. 240 af 13/03/2019](#) (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om vandløb - [LBK nr. 127 af 26/01/2017](#) (Vandløbsloven)
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. - [BEK nr. 760 af 30/07/2019](#) (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om affald - [BEK nr. 224 af 08/03/2019](#) (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand - [BEK nr. 1322 af 14/12/2012](#)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines - [BEK nr. 1257 af 27/11/2019](#) (Olietanksbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelses-områder samt beskyttelse af visse arter - [BEK nr. 1595 af 06/12/2018](#)
- Bekendtgørelse af museumsloven - [LBK nr. 358 af 08/04/2014](#) (Museumsloven)
- Regulativ for erhvervsaffald, Haderslev Kommune af 04/09/2015. Regulativ og yderligere oplysninger kan findes på www.haderslev.dk -> Erhverv -> Erhvervsaffald ([Regulativ for erhvervsaffald](#))
- Kommuneplan 2017, Haderslev Kommune. Kommuneplanen kan findes på <http://kommuneplan2017.haderslev.dk/>

Ved fremtidige ændringer af love og regler: *Se senere ændringer til forskriften* på Retsinformation www.retsinformation.dk

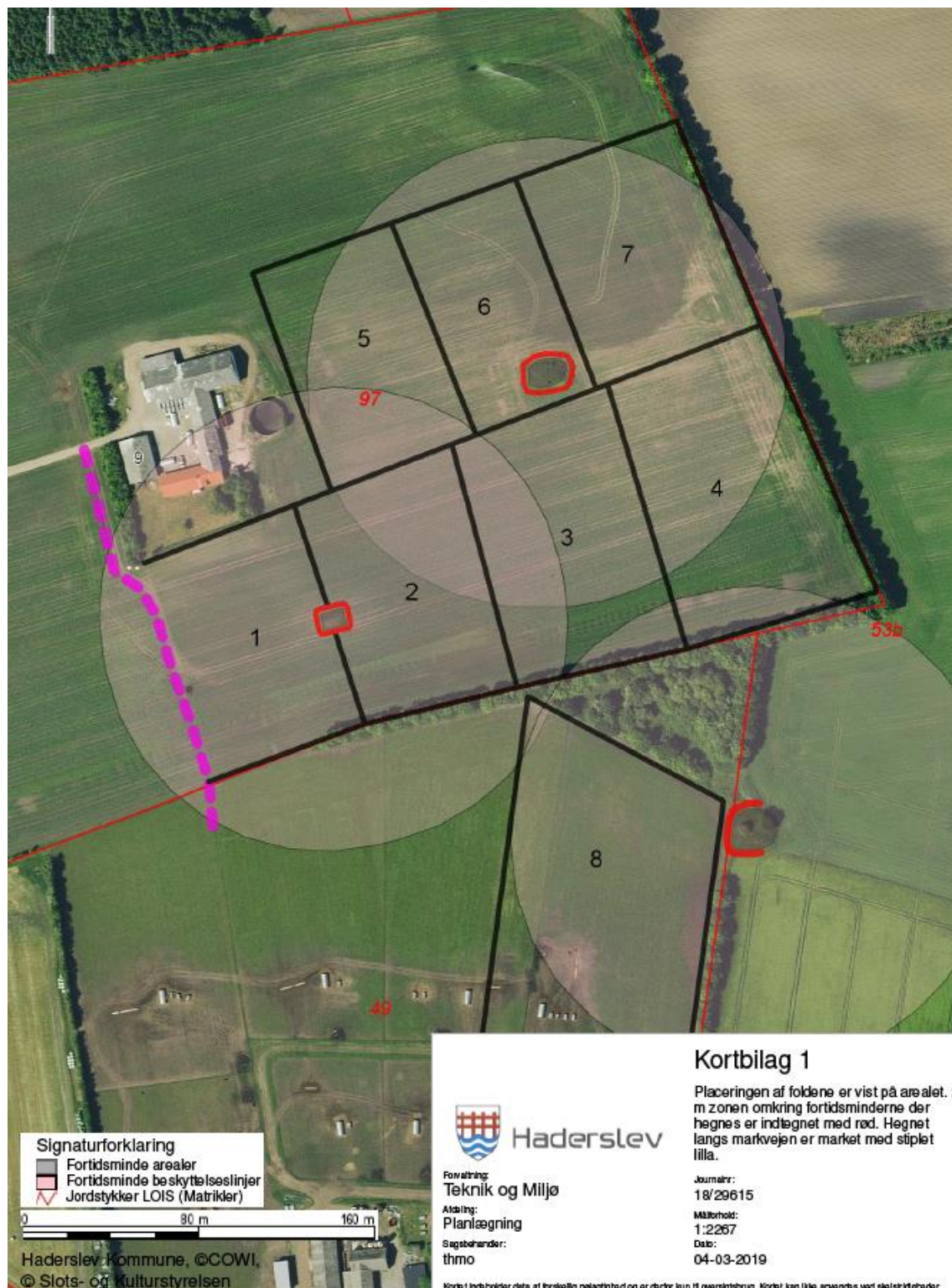
Bilag 2: Situationsplan

Matrikel 49, 353b og 459 Strandelhjørn, Bevtoft

Adresse: Træhedevej 11, 6500 Vojens

Bilag 3: 8 folde omfattet af dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjer

Køresporet er den lilla stiplede linje. Køresporet må ikke være en decideret vej.
Fold nr. 8 og en halvcirkel ligger på matrikel 49, som hører til ejendommen Træhedevej 11.